Olümpiaadijuhendi nimetus ja õppeaasta

Füüsikaolümpiaad 2026/2027

Olümpiaadi korraldav asutus

(TÜ teaduskool/Tallinna Ülikool/Taltech/seltsid/ühingud jne)

Piirkonnavooru ja lahtise võistluse korraldab TÜ teaduskool koostöös piirkondlike koordinaatorite/komisjonidega, lõppvooru ja rahvusvahelisel füüsikaolümpiaadil osalemist korraldab TÜ teaduskool. Põhja-Balti Füüsikaolümpiaadi (NBPhO) korraldab TalTech. Euroopa füüsikaolümpiaadil osalemist korraldab TÜ teaduskool koostöös Taltechiga.

Üldosa, eesmärgid

(kellele ja milleks seda olümpiaadi korraldatakse)

Füüsikaolümpiaade ja lahtisi võistlusi korraldatakse Eesti üldharidus- ja kutsekoolide õpilastele selleks, et motiveerida neid ainet süvendatult õppima, arendamaks lastes loomingulist mõtlemist ja leidlikkust ning näitamaks, et füüsika on huvitav ja haarav distsipliin.

Olümpiaadidel ja lahtistel võistlustel osalejad ei tohi võistluse ajal kaasas kanda nutiseadmeid. Nutiseadmete hoiustamise korraldab vastava võistluse korralduskomisjon. Õpilased, kes seda reeglit eiravad diskvalifitseeritakse. Kui õpilane külastab võistluse ajal tualettruumi, siis pannakse kirja tema võistlustöö päisesse ruumist lahkumise ja naasemise kellaajad.

Füüsikaolümpiaadi piirkonna- ja lõppvooru ning lahtise võistluse ülesanded koostab üleriigiline žürii. Ülesanded on eraldi kahele vanuserühmale: põhikoolile ja gümnaasiumile (lahtisel võistlusel nooremale ja vanemale).

Ülesannete lahendamiseks ettenähtud aeg on 5 tundi.

Ülesanded on eesti ja vene keeles. Põhjendatud avalduse alusel ka inglise keeles, avaldus peab olema esitatud (efozurii@gmail.com) hiljemalt üks nädal enne võistlust. Kuivõrd ülesannete koostamise keel on eesti keel, siis ei ole tõlgetes välistatud üksikud ebatäpsused.

Piirkonna- ja lõppvooru ülesannete komplekt koosneb 10 teoreetilisest ja 2 praktilisest ülesandest, millest arvesse lähevad suurima arvu punkte saanud ülesanded (maksimaalselt 5 teoreetilist + 1 praktiline). Kui õpilane praktilist ülesannet ei ole teinud, siis kuut teoreetilist ülesannet arvestada ei tohi. Lahtisel võistlusel koosneb ülesannete komplekt 10 teoreetilisest ülesandest, millest arvesse lähevad kuus suurima arvu punkte saanud ülesanded.

Lubatud on kasutada kalkulaatorit (mis ei ole programmeeritav ehk kuhu ei ole võimalik salvestada valemeid või teksti ning millel pole võimalik kuvada graafikuid).

Iga ülesanne lahendatakse eraldi lehele (lihtsustamaks tööde parandamist).

Füüsikaolümpiaadiga seotud küsimused, mida antud juhend ei reguleeri, jäävad füüsikaolümpiaadi žürii pädevusse.

Lõppvooru, valikvõistlusele ja treeninglaagrisse kutsutud õpilastele on võistluse toimumise ajal tasuta toitlustus. Majutus on tagatud õpilastele, kes õpivad toimumiskohast erinevas piirkonna koolis. Lõppvoorul õpilasi saatva täiskasvanu komandeeringukulud katab lähetaja.

Olümpiaaditööd arhiveeritakse õppeaasta lõpuni.

Kes võivad osaleda

(vanuserühmad, klassid, sünniaasta)

Füüsikaolümpiaadidel (piirkonnavoor, lahtine võistlus ja lõppvoor) võivad osaleda Eesti üldharidus- ja kutsekoolide õpilased ning kokkuleppel žüriiga välisriikide gümnaasiumides õppivad Eesti kodakondsusega õpilased – eeldusel, et nad ei ole samaaegselt ühegi kõrgkooli üliõpilased. Piirkonna- ja lõppvooru nooremas vanuserühmas võivad osaleda kõik kuni üheksanda klassi õpilased sõltumata sünniaastast; lahtise vooru nooremas vanuserühmas

võivad osaleda kõik kuni kümnenda klassi õpilased sõltumata vanuserühmast. Vanemas vanuserühmas pole ei klassi- ega vanusepiiranguid.
Põhja-Balti olümpiaadil võivad osaleda kõik ülalkirjeldatud tingimustele vastavad õpilased, kes on sündinud pärast 30. juunit 2006.

Mitmes voorus toimub

(voorude loetelu, vanuseastmed, hindamise erisused)

Füüsikaolümpiaad viiakse läbi kolmes voorus. Koolivoor toimub koolides väljakujunenud tavade kohaselt sügisel, **piirkonnavoor** maakondades või linnades (piirkondades) **4. veebruaril 2027** ja **lõppvoor 3.-4. aprillil 2025** Tartus.
Lisaks olümpiaadile korraldatakse **28. novembril 2026 füüsika lahtine võistlus.**

Tulemuste avaldamine

Olümpiaadi lõppvooru kutsutud ja lõppvooru ning lahtise võistluse tulemused avalikustatakse vastavalt andmekaitsetingimustele TÜ teaduskooli kodulehel.

Õppesessioon

Õppesessioon toimub eeskätt gümnaasiumiõpilastele kahes rühmas (põhirühm ja edasijõudnute rühm) **3.-4. jaanuaril 2027**. Täpne ajakava ja registreerumisinfo tehakse teatavaks TÜ teaduskooli kodulehel.

Lahtine võistlus

Toimumisaeg: 28. november 2026
Algusaeg: 11:00
Lahendamisaeg: 5 tundi
Lahendamise keel: eesti, vene, inglise
Vanuserühmad: noorem (kuni 10. klass) ja vanem rühm
Toimumiskoht: Tallinn, Tartu, Pärnu, Narva, Kohtla-Järve, Viljandi, Kuressaare, Kärdla (huviliste olemasolul)
Registreerimine: TÜ teaduskooli kodulehel (6.-20.11.2026 kell 12:00).
Lisainfo: Lahendused kirjutatakse A4 paberilehtedele kasutades ainult ühte külge. Võistlustööle kirjutatakse vaid võistleja kood, mille saadab õpilase e-postile TÜ teaduskool.
Kohapealsed läbiviijad saadavad tööd hiljemalt **30. novembril 2026** aadressil:
TÜ teaduskool
Ülikooli 18
50090 Tartu
Märksõna: füüsika lahtine võistlus
Apelleerimiskord ja tulemused. Esialgsed tulemused (koodide all) koos infoga apelleerimise kohta lisatakse TÜ teaduskooli kodulehele hiljemalt 9.12.2026 kell 12. Apelleerida saab kuni 10.12.2026 kella 20:00 ja lõplikud tulemused avalikustataks 11.12.2026.

Koolivoor

(toimumise kuupäev, kellaaeg, keel, kuidas toimub (Moodle või paber))

Koolivoor toimub piirkondades ja koolides väljakujunenud tavadele.

Piirkonnavoor

(üldinfo, hindamine, tulemuste avalikustamise kuupäev, apelleerimine, järgmisesse vooru kutsumise põhimõtted, märksõnad ja nende tähtaeg, abivahendid jne)

Piirkonnavooru korraldamine olümpiaadikalendris ettenähtust erineval päeval ja juhendis märgitud kellaajast ei ole lubatud, kui ei ole kokku lepitud teisiti TÜ teadukooli ning žüriiga. Selle reegli vastu eksinud piirkonna kõigi osalejate tulemused tühistatakse.

Registreerimine: korraldavad piirkondlikud koordinaatorid. Piirkonnas määrab **registreerimise lõpu aja sealne koordinaator.** Nimekiri saadetakse piirkonnakoordinaatori poolt teaduskooli (kairi.maileht@ut.ee) hiljemalt 28. jaanuar 2027 kell 12:00.
Toimumise kuupäev: 4. veebruar 2027
Alguse kellaaeg: 10:00
Lahendamise kestus: 5 tundi
Lahendamise keel: eesti, vene, põhjendatud vajadusel ka inglise
Vanuserühmad: gümnaasium ja põhikool
Üleriigilise žürii koostatud piirkonnavooru põhikooli ja gümnaasiumi ülesannete komplektides on kolm esimest ülesannet teistest lihtsamad, nn kooliülesannete laadis ja nende lahendamiseks vajalikud eelteadmised vastavad olümpiaadi toimumise ajaks 7.–8. klassis või 7.–10. klassis läbivõetud õppematerjalile.
Koodid: tekitab oma õpilastele iga piirkonna komisjon.
Lisainfo: Lahendused kirjutatakse A4 paberilehtedele. Iga ülesande lahendus eraldi lehele
Kontakt: piirkonnakoordinaatorite kontaktid on leitavad TÜ teaduskooli kodulehelt.
Apelleerimiskord: Apelleerimist korraldab iga piirkonna komisjon vastavalt välja kujunenud tavadele.
Kontakt: piirkonnakoordinaatorite kontaktid on leitavad teaduskooli kodulehelt.

Juhised piirkonnavooru korraldamiseks piirkonnakoordinaatorile

(millised ülesanded on piirkonnakoordinaatoril: nt ruumid, valvamine, koodid, hindamine, tööde saatmine žüriile või teaduskoolile, jne)

Piirkonnavooru korraldab selleks moodustatud piirkondlik komisjon. Piirkondade nimekiri on toodud juhendi lisas 1. Piirkondlike auhindade jaotuse otsustab piirkondlik komisjon.
Piirkondlik komisjon kindlustab osavõtjatele:
1) koopia ülesannete tekstist võistleja soovitud keeles;
2) paberi töö vormistamiseks ja mustandi jaoks (kõik lehed peavad olema A4 lehed)
3) vahendite komplektid eksperimentaalülesannete lahendamiseks.
4) võistlejakoodid; võistlejad tohivad võistlustööle kirjutada vaid oma võistlejakoodi, nimede ja koodide tabelit haldab piirkonna koordinaator.
Piirkonna koordinaator edastab TÜ teaduskoolile (kairi.maileht@ut.ee) korralduskomisjoni kontaktid (nimi, telefon, e-posti aadress) erakorralise informatsiooni edastamiseks (nt kui ilmneb vajadus teatud parandusteks või täpsustuseks mingi ülesande tekstis).
Üleriigilise žürii poolt koostatud ülesanded koos juhistega ja protokolli blanketiga saadab TÜ teaduskool piirkondadesse krüpteeritult **1. veebruaril vahemikus kell 9-10**.
Eksperimentaalvahendite nimekiri saadetakse samuti elektrooniliselt hiljemalt **28. jaanuaril vahemikus kell 9-10**. Lahendused saadetakse elektrooniliselt **4. veebruaril kl 10:00**.
Piirkonnakoordinaator tagab ülesannete ja eksperimentaalvahendite nimekirja range konfidentsiaalsuse: need ei tohi lekkida õpetajatele, õpilastele ega ühelegi kõrvalisele isikule, st isikule, kes ei tegele vahetult ülesannete tekstide trükkimisega ja eksperimentaalvahendite hankimisega. Lekke korral tühistatakse kõigi selle piirkonna osalejate tulemused ning samuti kõigi nende osalejate tulemused, kelle puhul on alust arvata, et leke jõudis nendeni.
Hiljemalt **8. veebruaril 2027** saadavad piirkonnakomisjonid aadressil efozurii@gmail.com piirkonnavooru mõlema vanuserühma täielikud protokollid klasside kaupa (Exceli tabelina).

Piirkondadest laekunud protokollide alusel määrab žürii igas klassis punktisumma alampiiri, millest alates kuuluvad tööd žürii poolt ülehindamisele ühtsete kriteeriumide põhjal, ja teatab need piirkonnakomisjonidele **9. veebruaril**.
Hiljemalt **11. veebruaril 2027** saadavad piirkonnakomisjonid kõik tööd (sh mustandid), mis on saanud vähemalt žürii määratud alampiiri jagu punkte ja vaatamata punktisummale iga vanuserühma kolm parimat tööd aadressil:
TÜ teaduskool
Ülikooli 18
50090 Tartu
Märksõna: füüsika piirkonnavoor
Kui piirkonna korralduskomiteel on raskusi tööde hindamiseks vajaliku kvalifitseeritud tööjõu leidmisel, siis palume pöörduda füüsikaolümpiaadi žürii poole.

Lõppvoor

(üldinfo, registreerimine, toimumiskuupäev, kellaaeg, kes korraldab, kuidas toimub (Moodle või paber), keel, hindamine, tulemuste avalikustamise kuupäev, apelleerimine, märksõnad ja nende tähtaeg, abivahendid jne)

Toimub: 3.-4. aprillil 2026 Tartus Physicumis (W. Ostwaldi 1)
Alguse kellaaeg: 12:00
Lahendamise kestus: 5 tundi
Lahendamise keel: eesti, vene, põhjendatud vajadusel ka inglise
Vanuserühmad: gümnaasium ja põhikool
Lisainfo:
Lahendused kirjutatakse A4 paberilehtedele kasutades ainult ühte külge.
Võistlustööle kirjutatakse vaid võistleja kood, mille saadab õpilase e-postile TÜ teaduskool.
Lõppvooru kutsutakse:
1) möödunud õppeaasta füüsikaolümpiaadi lõppvooru 8. kuni 11. klassi võitjad – kokku vähemalt 4 õpilast;
2) käesoleva õppeaasta füüsika lahtise võistluse iga klassi 5 parimat (või paremuselt järgnevat, kui võitjad on juba saanud lõppvooru punkti 1 alusel) igast klassist ning lisaks kõik järgudiplomi võitjad – kokku vähemalt 25 õpilast;
3) piirkondliku vooru iga piirkonna kummagi vanuserühma võitjad (kui võitjad on juba saanud lõppvooru punktide 1 või 2 alusel, siis paremuselt järgnevad), eeldusel, et õpilane saab piirkonnavoorus vähemalt 10 punkti; kui piirkondliku pingerea alusel on ühe vanuserühma kohta lõppvooru pääsejaid rohkem kui üks (võrdsete punktidega), siis korraldab piirkondlik žürii nende tööde ülevaatamise ning valib nende hulgast ühe lõppvooru pääseja.
Lõppvooru pääseb (kokku maksimaalselt 54 õpilast) gümnaasiumist ja põhikoolist kummastki:

- Tallinn – 8 õpilast (kokku 16);
- Tartu linn, Pärnumaa, Ida-Virumaa (v.a. Narva) – 2 õpilast (piirkonna kohta kokku 4 õpilast);
- ülejäänud piirkondadest mõlemast vanuseastmest üks õpilane (piirkonna kohta kokku 2 õpilast).

Märkus: üleriiklikul žüriil on õigus hinnata üle piirkondade parimaid töid; kui sellise ülehindamise käigus muutub pingerida, siis antakse lõppvooru kutse uue pingerea alusel, aga piirkonna diplomite ja auhindade jaoks võib kasutada algset pingerida.
4) ülejäänud kohad jagab üleriigiline žürii klasside pingeridade põhjal (pingeridade moodustamiseks vaatab žürii ühtsete hindamiskriteeriumite alusel läbi piirkondadest saabunud tööd, jättes seejuures üldjuhul kõrvale punktide 1-3 alusel lõppvooru juba pääsenud tööd). Žürii võib arvestada ka täiendavaid faktoreid ja eelistada väikeste punktivahede korral füüsikaolümpiaadidel alaesindatud koolist või soost õpilasi. Žüriil on

õigus kutsuda lõppvooru oma motiveeritud otsusega eelkirjeldatud ülehindamise tulemusena kujunenud pingerea väliselt neid õpilasi, kes on varasemalt saavutanud füüsika olümpiaadidel ja lahtistel võistlustel häid tulemusi.

PÕHIKOOL: lõppvooru kutsutute arv on kokku orienteeruvalt 50 õpilast
GÜMNAASIUM: lõppvooru kutsutute arv on kokku orienteeruvalt 60 õpilast
Žürii avalikustab täieliku lõppvooru kutsutud õpilaste nimekirja TÜ teaduskooli kodulehele hiljemalt **11. märtsil 2026**.
Registreerimine: 12.-28.03.27 kell 23:59. Hilisemaid registreerujaid ei lisata. Registreerimise link saadetakse õpilastele e-posti teel.
Lõppvooru registreerimisel küsitakse osalemise kohta astronoomia lahtisel võistlusel, mis toimub 4. aprillil 2027. Astronoomia lahtise võistluse info ilmub TÜ teaduskooli kodulehele hiljemalt nädal enne ürituse algust.
Apelleerimiskord
Toimub lõppvooru teise päeva hommikul (aeg lõppvooru ajakavas) kohapeal. Kui mõjuvatel põhjustel ei saa kohapeal osaleda võib saata apellatsiooni elektroonselt hiljemalt 1 tund enne apelleerimise lõppu emailile efozurii@gmail.com
Autasustamine
Žürii selgitab välja lõppvooru võitjad klasside kaupa (iga klassi 3 parimat), gümnaasiumi ja põhikooli vanuserühma absoluutsed võitjad ning kummagi vanuserühma arvestuses diplomite ja eriauhindade, nt parim eksperimentaator, parim teoreetik, iga klassi parim neiu jne, laureaadid. Eriauhindade määramisel juhindub žürii konkreetsetest asjaoludest, eeltoodud näidisloetelu pole siduv.

Rahvusvahelised võistlused

(üldinfo, võistkonna moodustamise alus, toimumiskoht, aeg, osalejate arv, muu info, iga olümpiaad märkida eraldi)

Olümpiaadi nimetus: Põhja- ja Baltimaade füüsikaolümpiaad (NBPhO)
Toimumisaeg: 16.-18. aprill 2027
Toimumise koht (riik ja linn): Eesti, Tallinn
Veebileht: www.nbpho.ee
Võistkonna suurus: 18 õpilast
Lisainfo: Žürii valib osalejaid tuginedes füüsikaolümpiaadi lõppvooru gümnaasiumi vanuserühma ja varasemate füüsikavõistluste tulemustele. Osalejad peavad kinnitama oma osalemist hiljemalt **5. aprillil 2027**.

Olümpiaadi nimetus: Euroopa füüsikaolümpiaad (EuPhO)
Toimumisaeg: 11.-15. juuni 2027
Toimumise koht (riik ja linn): Antalya, Türgi
Veebileht: www.eupho.ee
Võistkonna suurus: 5 õpilast + 1 juhendaja

Olümpiaadi nimetus: Rahvusvaheline füüsikaolümpiaad (IPhO)
Toimumisaeg: juuli 2027
Toimumise koht (riik ja linn): Saudi Araabia
Veebileht: https://ipho2027.com
Võistkonna suurus: 5 õpilast + 2 juhendajat
Lisainfo:
Rahvusvahelise füüsikaolümpiaadi ja Euroopa füüsikaolümpiaadi võistkondade koosseisu määratakse žürii otsusega Põhja- ja Baltimaade füüsikaolümpiaadi tulemuste põhjal need õpilased, kes saavad osaleda e-treeningus ja kõigis treeninglaagrites. Korraga nii rahvusvahelise füüsikaolümpiaadi kui ka Euroopa füüsikaolümpiaadi koosseisu määratakse ainult need õpilased, kellel on žürii otsusel pingereas järgmistega arvestatav vahe.

Ülejäänud õpilased saavad pingerea järjekorras valida, kummal võistlusel nad soovivad osaleda. Üldreeglina ei arvata võistkonna liikmeiks neid õpilasi, kes osalevad samal ajaperioodil teistel rahvusvahelistel olümpiaadidel; reisi- ja treeningplaanide ühildatavuse korral võib teha erandeid õpilastele, kelle punktisumma Põhja- ja Baltimaade füüsikaolümpiaadil oli esimese varuliikme omast oluliselt suurem. Kui mõnel võistkonnaliikmel tekib tugev mahajäämus e-treeningul või treeninglaagritest osavõtul, siis on võistkonna juhendajatel õigus vahetada nad varuliikmete vastu välja.

Žüriiliikmed ja kontakt

Žürii esimees:

Nimi	Töökoht	e-post	Telefon
Jaan Kalda	Täisprofessor tenuuris	Jaan.kalda@taltech.ee	56214406

Korraldava komisjoni esimees:

Nimi	Töökoht	e-post	Telefon
Erkki Tempel	Pärnu Sütevaka Humanitaargümnaasium	erkki@sytevaka.ee	5179664

Liikmed:

Nimi	Töökoht
Oleg Košik	TÜ bioinseneeria instituut, teadur
Jarl Patrick Paide	Trimsense, Tarkvaraarenduse juht
Mihkel Rannut	TTÜ, üliõpilane
Kaido Reivelt	TÜ koolifüüsika keskus, juhataja
Eero Uustalu	TTÜ, loodusteaduste doktorant
Sandra Schumann	TÜ tehnoloogiainstituut, nooremteadur
Ralf Robert Paabo	KAIST ülikool, üliõpilane
Martin Rahe	Aarhusi Ülikooli arvutiteaduse magistrant; tarkvaraarendaja
Uku Andreas Reigo	Tartu Ülikool, magistrant
Marko Tsengov	Olümpiaadi vilistlane
Marten Rannut	Tartu Ülikool, üliõpilane
Hans Daniel Kaimre	Chalmersi Tehnikakõrgkool, mikrotehnoloogia doktorant
Kaarel Kivisalu	Olümpiaadi vilistlane
Hannes Kuslap	Eesti Energia, andmeanalüütik
Mihkel Kree	Starship Technologies, Perception Team Lead
Valter Kiisk	Tartu Ülikool, Füüsika instituut, kaasprofessor
Päivo Simson	TTÜ, olümpiaadiõppe peaspetsialist
Toom Allikmäe	Tartu Ülikool, üliõpilane
Uku Nael	Tartu Ülikool, üliõpilane
Laur Härm	Tartu Ülikool, üliõpilane
Hans Henrik Rebane	Tartu Ülikool, üliõpilane
Ander Pavlov	Tartu Ülikool, üliõpilane
Mattias Timm Rast	Eesti kaitsevägi, ajateenija
Mihhail Olentšenko	TTÜ, doktorant
Taavet Kalda	Järeldoktor, Westlake University

Muu info

Füüsikaolümpiaadi koduleheküIg internetis:
www.teaduskool.ut.ee/olumpiaadid/eesti/fuusikaolumpiaad
Füüsikaolümpiaad Facebookis (operatiivinfo, nt koodide põhised esialgsed tulemused):
www.facebook.com/fyysikaolympiaad

Varasemate aastate füüsikaolümpiaadi ülesandeid (harjutamiseks)
Teooria: https://github.com/Majakas/physics-collection/blob/master/book_everything/terve-kogumik-veeb.pdf

Eksperimendid: https://www.ioc.ee/~kalda/ipho/JT/Eksperimendi_kogu.pdf

TÜ teaduskoolil on õigus mitte arvata võistkonna liikmeks ja Eestit esindama õpilasi, kes on eelmis(t)el aasta(te)l diskvalifitseeritud.

Eritingimistel ülikooli kandideerimise info on leitav Tartu Ülikooli kodulehelt.

Tähtajaliselt esitatud apellatsioone menetleb ainealane žürii. Pärast apelleerimistähtaja möödumist laekunud kaebuste ja pretensioonide käsitlemise õigus ja kord antakse üle TÜ teaduskoolile (teaduskool@ut.ee), kellel on õigus otsustada kaebuse menetlusse võtmine või tagasilükkamine erandkorras, tuginedes esitatud põhjendustele.

Lisa 1. Piirkondade nimekiri

Harjumaa
Hiiumaa
Ida-Virumaa (v.a. Narva; loetakse võrdseks 2 piirkonnaga)
Jõgevamaa
Järvamaa
Lääne-Virumaa
Läänemaa
Narva
Põlvamaa
Raplamaa
Pärnumaa (loetakse võrdseks 2 piirkonnaga)
Saaremaa
Tallinn (loetakse võrdseks 8 piirkonnaga)
Tartu (loetakse võrdseks 2 piirkonnaga)
Tartumaa
Valgamaa
Viljandimaa
Võrumaa